

EXPRESIVITATEA ARTISTICĂ A MINERALELOR NATURALE ÎN INTERIORUL CONTEMPORAN

Stela PLĂMĂDEALĂ¹
Elena ZAGAEVSCHI¹

¹Departamentul Urbanism și Design Urban, Facultatea Urbanism și Arhitectură, Universitatea Tehnică a Moldovei

*Autorul corespondent: Stela PLĂMĂDEALĂ, e-mail stela.plamadeala@udu.utm.md

Rezumat: În toate perioadele interiorul a fost un cod al culturii, în care se regăsește individualitatea persoanei, acesta fiind imboldul dezvoltării interiorului contemporan. Acest lucru nu se va schimba, dându-i posibilitate omului de a fi individual și unic. În prezent a devenit actual folosirea materialelor naturale și scoaterea în evidență a frumuseții lor. Piatra naturală este unul din cele mai vechi materiale de construcții. La fel de actuală ea se impune în domeniul finisajelor prin calitate, rezistență deosebită, dar mai ales prin frumusețea dată de multitudinea de compoziții și culori. Piatra este un produs natural, fiind creația minuțioasă a naturii. Originea pietrei deasemenea joacă un rol foarte important, fiecare având desen unic la tăiere. Designerul trebuie să simtă piatra, energia ei în combinație cu alte materiale și săi găsească locul ei în interior.

Cuvinte chee: piatră naturală, desen unic, individual, elemente decorative, culoare.

Prezența pietrei naturale în interior e greu de neapreciat. Placarea pereților, pavarea pardoselilor, trepte din piatră naturală, mozaicul din pietre decorative naturale impun interiorului un aer aristocrat, individual și inrepetabil. Folosirea în interior a panourilor mozaice din piatră naturală în combinație cu vitraliul crează originalitate esignului interior și contrast cromatic. În ciuda complexității lucrului cu pietrele naturale, ele rămân o parte componentă a designului contemporan. Piatra, ca cel mai longeviv material, durabil și estetic va fi actual în toate perioadele. E greu să ne imaginăm stilul classic Italian sau oriental fără utilizarea pietrei naturale. Ea ideal completează interioarele reținute clasice, cât și interioarele moderne, cochete, hotărâte în stil contemporan. Piatra naturală decorativă cuprinde circa cinci sute specii deosebite după culoare, structură, luciu, desen, jocul de lumină și diverse efecte optice care captează atenția.

Cele mai folosite categorii de piatră naturală sint: Marmura, granitul, calcarul, travertinul, onixul, piatra de cosăuți. În funcție de mineralul care intră în compoziția lor, acestea îmbracă o mare varietate de aspecte, fiind uneori ușor de confundat între ele. Există șase tipuri de prelucrare a suprafețelor din piatră naturală. Acestea pot fi : șlefuite, lustruite, flamate, tratate pentru a căpăta un aspect de vechi, sablate sau buciardate. Suprafața șlefuită - poate fi netedă sau poroasă în funcție de tipul de piatră. Se potrivește foarte bine spațiilor cu trafic intens. În general aceste suprafețe trebuie tratate pentru a închide porii, asigurând astfel o folosire îndelungată. Suprafața lustruită - este o suprafață netedă, nu foarte poroasă. Strălucirea revine din reflexele cristalelor care intră în componența pietrelor. Suprafața flamată - este acia suprafață tratată cu flacăra, cristalele căpătând asperități. Fiind foarte poroasă suprafața trebuie tratată. Suprafața tratată pentru a căpăta un aspect de vechi - se folosește în general pentru marmură (marmură anticată) și calcar.

Suprafața sablată - este o suprafață mată, care rezultă în urma împroșcării cu particule mici de nisip apă sau particule mici de oțel.

Suprafața buciardată - are aspect rugos, care se obține prin lovire cu ciocane speciale numite buciarde.

Piatra naturală se poate monta în mai multe feluri. Fiind vorba de materiale permeabile, care înglobează apa, montajul se poate realiza prin procedee clasice (montaj umed) - pentru pardoselele cu șapă de ciment - sau prin lipire cu adeziv special și chituri. Există, de asemenea, sisteme de prindere uscată. O altă posibilitate este montarea plăcilor înainte de a fi lustruite, operație care nu se realizează în fabrică ci la fața locului. Dezavantajul pietrei naturale este greutatea mare, din această cauză crește sarcina pe pereții portanți. Este necesar de luat în calcul acest factor, când plăcăm pereții cu piatră naturală. Toate placajele din piatră naturală se pot încălzi prin sisteme de încălzire prin pardoseală, care asigură confortul necesar, compensând senzația de răcială. Datorită acestor sisteme, suprafețele își pot etala frumusețea naturală, eleganță și rafinamentul fără necesitatea acoperirii lor.

Marmura este o rocă metamorfică, produsă prin recristalizarea calcitelor sau a dolmitelor, care dau naștere unui spectru larg de compoziții și culori. În funcție de proporția de carbonat de magneziu, marmurile se clasifică în trei categorii: dolomitice, magneziene și calcitice. Datorită varietății coloristice există însă mii de tipuri de marmură. Aspectul definitiv este dat de venăturile și cimpurile bine definite.

Pentru a identifica diferitele tipuri de marmoră, firmele din întreaga lume folosesc denumiri generice, compuse din două părți. Prima parte denumește culoarea a doua locul de exploatare. Pe plan mondial marmura se extrage preponderant din Grecia, Italia, Brazilia, India, China, Africa de Sud, Zimbabwe.

Designul interior clasic și modern nu poate fi lipsit de acest material. Din cele mai vechi timpuri marmura se consideră simbolul dragostei și fidelității. Culorile calde și venăturile expresive a acestui material creează o senzație de căldură. Marmura poate fi placată în dormitoare, blocuri sanitare, sanatorii, datorită proprietăților curative. Tot din marmură se realizează coloane, pilaștri, șeminee, ancadramente, glafuri pentru ferestre, scări și diverse obiecte de decor care servesc pentru interioare ca elemente decorative de lux și rafinament.

Granitul este construit din roci vulcanice, care conțin formațiuni cristaline de culori variate. Principalele elemente din structura granitului sint cuarțul, feldspații și potasiul, generând, în funcție de combinare diferite tipuri de granit. Granitul fiind un material îndrăgit de designeri din cauza proprietăților fizico – mecanice și a diversității mari de culori. Aciastă piatră se potrivește foarte bine amenajărilor moderne, în interior sau la exterior. Este mai ușor de întreținut de cât marmura și are o rezistență deosebită la factorii exteriori. Din el se realizează pavaje, bordure, pietre de scări, blaturi, sculpturi și memoriale. Cele mai importante cariere de granit se găsesc în Suedia, Italia, China, India, Brazilia, Canada, Spania. Această piatră este folosită pe larg în exterior dar și-a găsit locul și în interioare, baruri, restaurante, holuri, prezența granitului în interior în combinație cu alte materiale creează o atmosferă solemnă și festivă. Numeroase obiecte decorative din granit: statuete, coloane, pilaștri, șeminee, decorează interioarele moderne.

Calcarul și travertinul sînt roci sedimentare compuse din elemente organice de natură glaciară, ocianică sau vegetală transformate în rocă prin acțiunea temperaturii și presiunii.

Travertinele se formează de cele mai multe ori în zone cu izvoare minerale, prin precipitarea carbonatului de calciu sub formă de crustă sau pe tulpini de plante. Datorită distrugerii substanței organice a acestora, rocile rămîn foarte poroase.

Travertinele au culoare gălbuie, neomogenă. În masa lor sunt foarte vizibile spațiile libere în care se găseau plantele acestea pot rămîne așa sau se pot umple cu chit. Aspectele de crustă sînt și ele foarte frecvente, ceea ce ofețea pietrei o individualitate datorită facturii unice. În interiorul contemporan bazat pe originalitate aciastă piatră se regăsește în combinația materialelor ca sticlă, lemn. Travertinul este foarte poros, deci ușor și are întotdeauna stratificație vizibilă. Locurile de exploatare sunt situate în atît de vizibile. Are o suprafață netedă, în timp ce duritatea

poate varia, unele calcare putând fi șlefuite. Ele se prezintă în tonuri de gri, alb, maro sau galben. În România se exploatează vecinătatea izvoarelor minerale Borsec, Geoagiu, Cărpiniș.

Calcarul este format din calcite însă, spre deosebire de marmură, nu are cristale și granule la Podeni și Boșchioi.

Ambele se recomandă a fi utilizate numai pentru plăcări verticale, la interior, dar mai ales în exterior. Datorită caracteristicilor fizico mecanice superioare gradul mic de absorbție și porozitatea redusă, uniformitatea de aspect, rezistența la îngheț, faptul că nu necesită chituirea alveolelor și relustruire calcarele tind să înlocuiască travertinele clasice, în special pentru plăcările verticale exterioare.

Concluzii

Piatra este un material actual, un material care are viață și care evaluează odată cu proprietarii. Piatra naturală are un desen unic, culoare, factură, structură, care oferă interiorului contemporan originalitate, iar designerilor posibilitate de a crea interioare unice.

Utilizarea pietrei naturale înseamnă și respectarea principiilor ecologice, prin crearea unor spații de locuit sănătoase și prin protejarea mediului, datorită tehnicilor de prelucrare și durabilității.

Dacă dorim finisaje din piatră naturală, libertatea de obținere este foarte mare. Pentru pereți, pardosele, trepte de interior, statui, veselă, bejuterii, există o mare varietate de sortimente de piatră naturală.

Piatra este un produs natural, fiind creația minuțioasă a naturii.

Referințe

1. Базьма Б. А. Психология цвета: теория и практика-СПб: Речь, 2005.
2. Владимир Аранов. Библиотека дизайнера. Сто дизайнеров Запада. –М.: ВНИИТЭ, 1994.-216 с.